

21 Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul II
(CCIL)
Nr. 225
Joi,
17
octombrie
1991
3 lei

CUGETUL ZILEI

Finalul unei dictaturi nu înseamnă neapărat și inițierea unei democrații.

MIRCEA DANELIUC

REFORMAREA REFORMEI

Ne-am pronunțat, nu o dată, împotriva așa-zisei reforme inițiate de ex-guvernul de „unicat” (au căpătat dreptul, în sfârșit, și domniile lor, ex-guvernante, să-și adauge titlaturii această particulă: „ex”, pînă acum ex... clusiv regală). Nu pentru că am fi împotriva reformei, dimpotrivă. Numai că simțem pentru o reformă realistă, radicală și eficientă. Și nu pentru una de spoială, prin care să se dorească obținerea de aprecieri aprobatoare ale Occidentului. Ca apoi, avînd girul acestor aprecieri, să se treacă la punerea în practică a tainicului țel: îmbogățirea aripei reformatoare a F.S.N.-ului și a celor pe care aceasta se bazează. Pentru ei Reforma e un succes; dacă pe plan politic membrii și simpatizanții Frontului au pierdut mult din terenul cîștigat în urma alegerilor din „Duminică orbului” (adică 20 mai 1990), pe plan economic sînt pe punctul de a-și finaliza victoria. Legea privatizării a fost dinadins concepută și adoptată (doar de „anumită parte” a Parlamentului) pentru a se afecta doar suprafața structurilor economice ale societății feseniste multilateral subdezvoltate și pentru a se crea posibilitățile de manevră ale întreprinzătorilor exponenți ai unei „originale” economii de piață. Nouă, românilor, după toate dezamăgirile suferite în ultimii doi ani, începînd cu după-amiaza memorabilei zile de 22 decembrie 1989 (cînd s-a dat lovitură de stat ce a culminat cu prima revoluție transmisă în direct de Mondoviziune), vorba lui Bulă, doar asta ne mai lipsea: o economie de bilci.

Revenind — avem nevoie într-adevăr de o terapie de șoc economică. Care să nu înceapă anapoda, ca în cazul precedent (cel al așa-zisei reforme) cu liberalizarea prețurilor. Reforma de care avem nevoie trebuie să înceapă cu o reală privatizare, cu atragerea partenerilor străini, cu o infuzie de capital occidental, cu o reformă monetară și abia apoi să urmeze liberalizarea prețurilor.

Însă pentru toate acestea ar trebui ca noul guvern să fie format din oameni de bună credință și nu din oportuniști care se războiesc pentru fărîmele de putere pe care cu violență le lasă Frontul să cadă de la ospățul izbînzii.

Ovidiu TOMULEȚIU

Lista membrilor propuși pentru noul guvern, în ședința Parlamentului din 16 oct. a.c., citită de dl. Theodor Stolojan, prim-ministrul desemnat

Ministerul Afacerilor Externe — Adrian Năstase; Ministerul Turismului și Comerțului — Constantin Fota; Ministerul Culturii — Ludovic Spiess; Ministerul de Interne — Victor Babiuc (F.S.N.); Ministerul Apărării Naționale — gen. lt. Nicolae Spiroiu; Ministerul Jus-

tiției — Mircea Ionescu-Quintus (P.N.L.); Ministerul Muncii și Protecției Sociale — Dan Mircea Popescu (F.S.N.); Ministerul Industrii — Dan Constantinescu; Ministerul Invățămîntului și Științei — Mihail Golu (F.S.N.); Ministerul Economiei și Finanțelor — George Danielescu (P.N.L.); Ministerul Agriculturii

și Alimentației — Petru Mărculescu (P.D.A.R.); Ministerul Tineretului și Sportului — Ioan Moldovan (F.S.N.); Ministerul Transporturilor — Traian Băscescu; Ministerul Comunicațiilor — Andrei Chiriță; Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajărilor — Dan Nicolae (F.S.N.); Ministerul Mediului — Marcian Bleahu (M.E.R.); Ministerul Sănătății — Mircea Maiorescu; Ministerul Bugetului și Controlului Financiar — Florian Bercea; Ministrul pentru relația cu Parlamentul — Ioan Aurel Stoica (F.S.N.); Secretar de Stat la Ministerul Invățămîntului și Științei — Emil Tocaci (P.N.L.); Ludovic Spiess, (Ministerul Culturii) și Victor Babiuc (Ministerul de Interne) nu au intrunit numărul de voturi necesare în Senat urmînd ca primul ministru să facă alte propuneri pentru cele două ministere.

„Pro-Democrația”

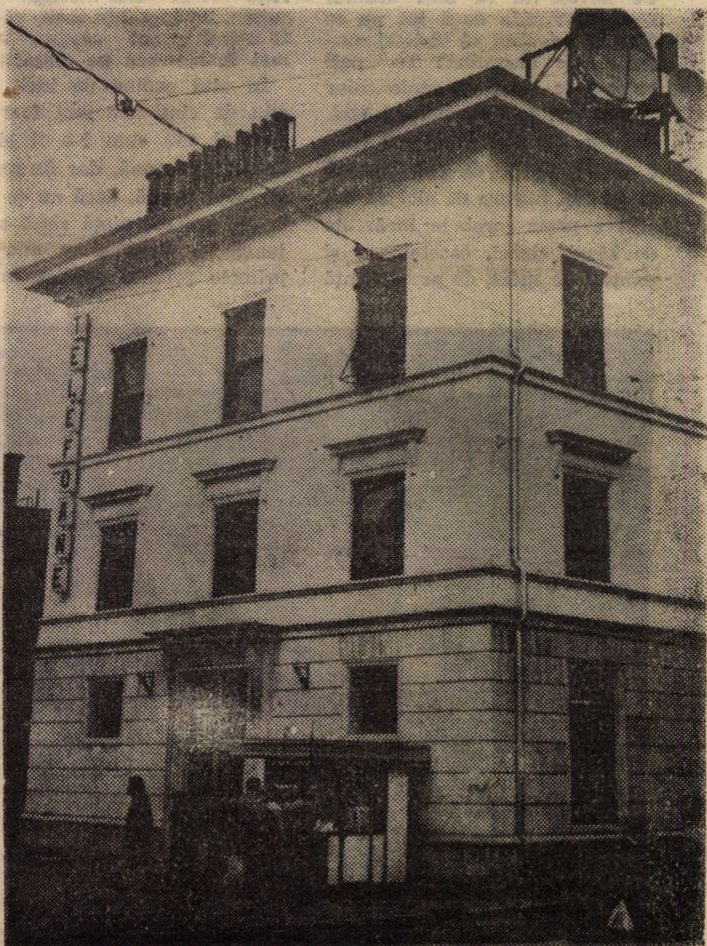
Este numele unui Institut cu sediul central în București și filiale în alte județe din țară. Scopul său: pregătirea opiniei publice pentru buna desfășurare a alegerilor. Pentru aceasta „Pro-Democrația” intenționează să dezvolte o rețea de voluntari care prin seminarii și contacte cu publicul să ușureze procesul de democratizare din România.

Săptămîna trecută ne-au vizitat la redacție cîțiva reprezentanți ai respectivului institut care ne-au împărtășit din experiența lor. Sergio Godoy Etcheverry, ziarist din Santiago (Chile): „Noi în Chile am avut o experiență similară. Am trecut prin aceleași suspiciuni și temeri post-totalitare. Dar am învins pașnic, la urnele de vot și, acum, Chile are un rol important în America Latină. Sînt România aproape de experiența noastră, de aceea sînt aici”.

Michael A. Marshall (San Francisco — S.U.A.): „Încercăm să educăm publicul, să-l lămu-

rim că democrația se poate obține și pe alte căi decît cele violente. În America de exem-

(Continuare în pag. a II-a)
Lucian FILIP

Alo, Europa! E cineva la celălalt capăt al firului?

Foto: Iulian PREDA

„Soluționarea problemei maghiare”

Titlu incitant, pentru cei depășind un anumit nivel al culturii politice, rău sunător. Un titlu posibil ce ar putea fi urmat de conținuturi foarte diferite.

În momentul de față, este foarte greu să ne decidem dacă trebuie deplinsă neseriozitatea politicii sau luarea politicii în serios.

Deplorabilă este distanța dintre politică și problemele noastre adevărate și grave.

Secuții, populație transilvănană, turanică, maghiarizată și catolică, aspiră, se spune, la o „țară” a lor, autonomă.

Prilejul unor descărcări pasionale. Ar trebui să fie prilejul unor analize serioase.

O asemenea analiză, care nu poate fi realizată în pagina unui ziar, cere luarea în considerare a tuturor datelor și tuturor punctelor de vedere, interesele globale și interesele particulare, un calcul de probabilități și evaluarea consecințelor.

Este necesar să acceptăm faptul că maghiarii transilvăneni, doresc și acceptă că avînd șanse de realizare, fie o separare relativă a lor, în cadrul statului român, fie o desprindere a Transilvaniei sau a unei părți a ei, din România, cu sau fără alipire la Ungaria. Chiar dacă neagă public un asemenea deziderat, el există și îl cunoaștem.

Constructiv ar fi ca parlamentarii maghiari din camerele Parlamentului României, să facă acest deziderat explicit și ca parlamentarii noștri să-l admită în dezbateri. Ar fi locul și prilejul unei analize serioase, deschise, oficiale, respectabile.

Parlamentarii unguri nu au încredere în seriozitatea Parlamentului și nici nu speră în posibilitatea unei asemenea discuții. Îmbracă problema lor reală, în hainele falsei probleme a drepturilor naționale, ca drepturi ale omului, pe care le pretind încălcate.

Recurg, neinspirat la această stratagemă, ce nu-i onorează, nici ca unguri, nici ca cetățeni români, agitația ce se produce, prejudiciind interese comune fundamentale și deranjînd în fapt atît pe europeni cît și pe americani. Iritarea românilor completează tabloul. Este tragic și profund păgubitor că din această situație decurg suferințe și victime. Este o gravă tensiune secundară, apărută de cîte ori s-a pus problema Basarabiei, fapt ce ne face să acceptăm că incitația nu este internă, precum și să fim absolut circumspecți față de bunele intenții ale cancelariilor importante în general. România n-a fost niciodată răsfățata acestora, dimpotrivă, un veșnic obiect de tranzacție. Este un fapt nu o tragedie, în final, am reușit să ne promovăm propriul interes.

(continuare în pag. a III-a)

Mihai TURCU,
psiholog

ANUNȚURI

Preoții și credincioșii de la biserica ce poartă numele Sf. Ap. și Evanghelist Luca, din Sibiu, str. Lungă nr. 29, vă invită a lua parte la Sf. Liturghie ce va avea loc în ziua de 18 octombrie a.c., ora 10, cu prilejul hramului bisericii noastre și a bicentenarului existen-

ței sale în Măierimea Sibiului — 1791—1991.

★
În cadrul serilor duhovnicești organizate de Liga Tineretului Ortodox, joi, 17 octombrie 1991, ora 18, în Catedrala Mitropolitană va vorbi, P.S. Serafim Făgărășanul despre Sf. Munte Athos în spiritualitatea ortodoxă. (5121)

«Frăția este o speranță pentru democrație» Dilemă liberală

— Convorbire cu d-na MIHAELA DAN, președinta Filialei Sibiu a Confederației Sindicale Independente „FRĂȚIA” —

— Stimate doamnă Mihaela Dan, vă rugăm să precizați ce este „FRĂȚIA”?

— Confederația Sindicatelor Independente „FRĂȚIA” s-a constituit la 25 ianuarie 1990 din sindicate independente, formate de jos în sus, hotărâte să lupte pentru drepturile legitime ale lucrătorilor. Ca urmare a fermității sale pe această direcție a fost privită cu ostilitate de către noua putere.

— Ce ne puteți spune în legătură cu citirea Confederației „FRĂȚIA” în Parlamentul României de către senatorul Gelu Voican-Voiculescu?

— În data de 19 august a.c., „FRĂȚIA” a reacționat prompt și a făcut apel către salariați pentru a împiedica formarea celulelor de partid P.S.M.-P.C.R. în fabrici în vederea creerii unor sindicate independente. Să nu uităm de conjunctura internațională din acel moment, de evenimentele din Uniunea Sovietică. „FRĂȚIA” este o confederație sindicală, deci nu participă la jocul politic. Are însă

obligatia de a-și preciza poziția. Ca urmare a propus Parlamentului suspendarea pe timp de trei ani a partidelor reacționare. De asemenea, „FRĂȚIA” solicită Parlamentului elaborarea unei legi prin care C.N.S.L.R.-ul să nu mai poată opera în conturile patrimoniului fostului C.C. al U.G. S.R., urmînd ca alegerile sindicale să determine modul în care se va împărți acest patrimoniu; rămînd ca pînă la alegeri confederațiile legal constituite să poată apela la credite pentru activități sindicale.

— Avem informații că „FRĂȚIA” a emis recent un apel...

— Permiteți-mi să citez din Comunicatul datat 1 octombrie 1991:

„FRĂȚIA” adresează viitorului guvern următorul apel:

1. Să asigure continuarea procesului de trecere de la sistemul totalitar la un sistem democratic, de la o economie centralizată la economia de piață, avînd în centrul atenției asigurarea protecției sociale.

2. Să respecte Legea 54/1991 — legea sindicatelor, și să se formeze o comisie mixtă Guvern-Sindicate din această perspectivă.

3. Să se angajeze că nu va face obstrucții pentru încheierea unor contracte colective de muncă la nivel național.

4. Să respecte și să ratifice convențiile și rezoluțiile C.I.N.

5. Să accepte „FRĂȚIA” ca partener social.

Confederația Sindicatelor Independente „FRĂȚIA” va continua ca și pînă acum, să-și apere cu toate mijloacele legale membrii, să folosească toate canalele internaționale pe care le are ca membru al I.C.F.T.U. (Confederația Internațională a Sindicatelor Libere) pentru a ajuta România, păstrîndu-și independența și credința că „FRĂȚIA” este o speranță pentru democrație.

A consemnat

Ovidiu TOMULEȚIU

In ediția de seară a Actualităților, dl. Dan Lăzărescu, liderul grupului parlamentar liberal, a făcut câteva „precizări cu adresă precisă”, după cum s-a exprimat d-ra Gabriela Neagu.

În aceste „precizări” era vorba despre „acest produs al faunei patricienilor” care „și-a revendicat pentru sine (...) titlul istoric al partidului liberal” și care „lipsit de cea mai elementară cultură politică” (...), „s-a repezit cu capul înainte fără a ezita să-și înscrie numele pe un act al partidului” în timpul fostului C.P.U.N. Acest personaj misterios „excitat la culme de înscrierea numelui pe o nouă listă ministerială” (...), „face un tam-tam absolut indecent” fiind „un personaj penibil”. Iar în loc de adio: „nu mă îndoiesc că opinia publică din țara noastră și din străinătate l-a și stigmatizat ca atare”. Cam așa ceva a rostit dl. Dan Lăzărescu marți seara. Cine să fie oare „adrisantul”?

În mare dilemă l-a pus dl. Lăzărescu pe unii fiindcă mulți își pot revendica identitatea personajului.

Natalia DROC

INFORMAȚII... INFORMAȚII... INFORMAȚII...

COLOCVIU

Muzeul Civilizației Populare, organizează în zilele de 17-19 octombrie a.c. lucrările Colocviului Național Interdisciplinar de teoria civilizației populare românești cu tema: **Daci, romani,**

români, etnie — universalitate — civilizație” la Muzeul în aer liber din Dumbrava Sibiului. Deschiderea manifestării va avea loc în aula „Avram Iancu” a Universității Sibiu în ziua de 17 octombrie a.c., ora 9.

O privată publică în aer liber

A fost o vreme cînd Sibiu era considerat unul dintre cele mai curate orașe din țară. Mai tîrziu, grație progresului și democrației s-a reușit alinierea lui la marile centre balcanice. Ce nevoie ai să bați drumul pînă în Turcia dacă tot nu te duci la Istanbul să vizitezi monumentele bizantine? Te poți bucura de aerul de acolo chiar aici, la doi pași, în Piața 1 Mai. Am zis „te poți bucura”? Este o simplă figură de stil. Fiindcă nu te poți bucura de nici un fel.

Trec peste tarabele încărcate de blugi, țigări, casetofoane și pantofi de sport, de proveniență

certă ne-ortodoxă, care-mi lovesc sensibilitatea estetică și întreb așa... ca „simplu cetățean”: de ce s-or fi speriat, oare, vînzătorii ambulanti din spatele acestor tarabe la apariția fotografului nostru? Presupun, în inocența mea, că vor fi avînd vreun motiv. Poate mai interesează pe cineva!

În altă ordine de idei, nu știu de cînd n-a mai fost Sanepidul sau cum l-o fi zicînd acum, prin zonă, dar de un lucru sînt sigură, dacă nu se grăbește, această piață riscă să ajungă în scurt timp una din primele private publice în aer

liber. Pentru că în Piața 1 Mai se vinde, printre altele, bere. Și cînd zic piață, asta înseamnă că omul bea berea afară, la „botul calului” fiindcă cei care o vînd nu asigură nici măcar niște mese la care s-ar putea sta cît de cît civilizată. Și nu asigură aceștia nici altceva de care orice om sănătos are nevoie după ce bea o anumită cantitate de bere. Că mă și întreb cum își va fi dat sus-numitul Sanepid avizul pentru deschiderea acestor puncte de desfacere a berii cu consumare la fața locului fără să fie asigurată existența unui W.C. Pentru că, deși,

nu au unde, unii concitadini au găsit totuși soluția. Simplu și rapid, sub ochii și mai ales sub nasul nostru. De-aia pute a grajd în Piața 1 Mai.

Sîntem convinși că se cunoaște foarte bine situația acestei piețe. E cu atît mai inadmisibilă lipsa de măsuri. Ce se așteaptă? Alegerile?

Natalia DROC

P.S. — Și cu toate acestea foarte multă lume, de religii și naționalități diverse, suportă cu stoicism duhoarea, staționînd din varii motive în această zonă liberă de lege și de bun simț. Oare de ce? (N. D.)

CLUBUL DE JAZZ

Vineri, 18 octombrie, ora 19, la Clubul de Jazz al Casei de Cultură a Tineretului (de pe str. Mitropoliei nr. 30) Gabriel Albrecht va prezenta tema nr. 3: stilul **HARD-BOP**, din seria nouă a „Istoriei Jazz-ului”. (O. T.)

Către ZIARUL „21 RADICAL” SIBIU

Dr. Baier Ioan, șeful secției de Ortopedie-Traumatologie a Spitalului Județean Sibiu, mulțumeste pe această cale tuturor celor care l-au sprijinit în organizarea și desfășurarea în bune condiții în perioada 3-6 octombrie 1991 la Sibiu a Conferinței Naționale de Ortopedie și Traumatologie cu participare internațională.

ÎNȚILNIRE CU CITITORII

Azi, 17 octombrie, ora 11 va avea loc o întîlnire a prozatorului sibiuan Vladimir Munteanu cu elevii și profesorii de la Liceul Industrial „Independența” din Sibiu, în sala nr. 5, din str. Oenei nr. 31 (Laboratorul de Limba și literatura română).

„Pro-Democrația”

(urmăre din pag. 1)

plu, într-un moment preelectoral, am luat legătura cu peste 30.000 de voluntari. Aici în mod special sîntem preocupați de faptul că nu există observatori la alegeri”.

Caracterul constructiv al unor asemenea inițiative a fost deja probat în alte țări (Bulgaria, de exemplu) unde tranziția spre democrație a fost dificilă. Existența unor reprezentanți ai „Pro-Democrației” și la Sibiu, lasă deschisă șansa unor seminarii în viitorul apropiat, ca și, a unor modalități de a asigura un cadru adecvat alegerilor.

„Soluționarea problemei maghiare“

(urmăre din pag. 1)

Nu este cazul să ne închinăm, după cum nici foarte încrezători nu avem pentru ce să fim.

Dacă secuții ar dori să-și argumenteze pretenția la autonomie abandonând diversitatea încălcării sau negarantării de către statul român sau de către români, a drepturilor omului, ar invoca autonomia istorică a secuilor și teritoriului respectiv. Ar fi un argument, susceptibil de a fi considerat desuet, dar argument.

În judecata pe care ar trebui să o facem, se cere să ieșim atât ungrilor cât și românilor, populație, politicieni și mai ales stat, din capcana diversității naționale.

Problema se cere adusă în plan politic, fiind o problemă politică.

Substratul politic real al acestor frământări este dorința ungrilor de a se elibera grabnic și sigur de comunism. Apreciază șansa ca fiind mai mare, separat de români, ce par a fi mai puțin conștienți de această nevoie, mai indolenți, mai neînspirați, mai tributari mentalității comuniste decât nu direct susținători ai unui criptocomunism. Au convingerea că autonomi fiind, eradicarea structurilor comuniste din „țara” lor, va fi realizată, că vor beneficia de relații și sprijin material și politic care să garanteze acest proces pe care-l consi-

deră necesar și benefic. Doresc certitudinea unei asemenea angajări și un ritm accelerat. Nu se consideră în măsură să-l impună ansamblului dar cred în posibilitatea de a-l realiza pe cont propriu. Acestui interes, deloc particular și fără specific național, cred a fi util să-i sacrifice interesul global, al României în ansamblu, de care fac eroarea a se considera puțin legați. Ungaria, părfind mai aptă pentru desprinderea de comunism, cu perspectiva unei acceptări în structurile europene apăsene este acceptată ca hegemon sau chiar stat de alipire.

Rețineți faptul că aceste discuții iau în considerare și varianta unei Transilvanii autonome sau stat separat. Transilvania fiind universal recunoscută ca posibil loc european.

O discuție serioasă pe această temă, ce nu se poartă, ar stabili faptul că noi, transilvănenii sintem ce sintem, ca fiind transilvăneni, un loc pe care l-am făcut să fie altfel decât altele, mai liber, mai civilizată și mai prosper, că acest proces a fost în legătură cu țările române transcarpatice, că România Mare devine o țară mărișoară, cert bogată și foarte posibil prosperă. Țara și poporul ei au resurse și viitor.

Noi contăm pe ungrii noștri în realizarea unei cauze comune. Avem poziții mai apropiate ca oricând, precum și șanse.

Singura variantă viabilă de

rezolvare a „problemei maghiare” este rezolvarea problemei globale a tranziției la normalitate.

Cu limba, cultura, identitatea lor națională, a lor și a altora nu are nimeni nimic. Nu este inteligentă fărîmarea forțelor și producerea de disensiuni.

Mai trebuie ceva știut, clubul de afaceri al celor 12 nu este nici pe departe atât de interesat de soarta noastră nici în situația și nici în posibilitatea de a ne prelua, subvenționa și rezolva, dar sigur, deranjat de orice seisme în plus, într-un moment de proprie reasezare și consolidare. Este un club de oameni bogați, preocupați de propria bunăstare. Cine nu crede să le facă o vizită, nu va trebui să întrebe, li se va spune acest adevăr, dur și de la obraz.

CARTUȘ Zeroul

Apărut de nu se știe unde la o adunare care hotăra destinele unei organizații, a adoptat un aer de sinceritate care nu îl caracterizează și a spus: „Asta sint eu!”

Este drept, atunci când s-a prezentat nu a spus chiar totul despre sine uitând ce este mai important.

Lumea din sală l-a ales pe anonimul și grizonatul și peticul nostru „preten” cu un entuziasm nejustificat drept șef al acestei organizații, până atunci mai mult decît prezentă în viața burgului și a județului.

Nu după multă vreme, activitatea celor pe care îi conducea a devenit tot mai slabă pînă cînd a intrat în anonimat. În schimb înăuntrul organizației lucrurile au căpatat altă formă. Zeroul (pentru că asta a dovedit că este) a confundat interesele civice ale oamenilor cu o tablă de șah pe care își închipuia că doar el poate muta piese, cu o dexteritate greu de urmărit. Așa au apărut taberele, micile birfe, micile scîndări și intrigile de prost gust.

A fost schimbat la timp, însă, el nu poate uita gustul puterii și continuă manevrele prin care încercă bunul mers al respectivei organizații.

Pentru cei care l-au cunoscut rămîne o amintire amară, un fel de zerou adică.

Dan Ioan BOGDAN

Dincoace sau dincolo de simțul comun

În orice comunitate umană se statornicește, în timp, un anumit mod de viață și acțiune care, de obicei, tind să se armonizeze cu logica lucrurilor, devenind un stil de gândire și comportament. Acestea sint preluate și ajustate „din mers” în succesiunea generațiilor. Pot fi acceptate sau infirmate printr-un optim sau lipsa acestuia în rezultatele acțiunii membrilor respectivei comu-

nități, nații sau etnii. Se observă și un gen de interinfluență între două sau mai multe popoare, care, păstrindu-și nealterate propriile tradiții, își împrumută reciproc ceea ce convine ca lucruri perene. Ne gândim la conviețuirea românilor și sașilor în Transilvania sau la influența nefastă a balcanismului asupra vechiului Regat cu reverberații pînă în zilele noastre.

Experiența seculară se dizolvă în așa numitul simț comun sau bunul simț. Poporul nostru a fost înzestrat sau, mai bine zis, și-a autocultivat un asemenea simț, fondat pe dreptăți și sănătosă cumpănare a factorilor de viață. Sensibil la modernitate și progres și-a afirmat modesta-i personalitate atît cît i-au permis șansele istorice. Dar totul sau aproape totul risca să se prăbușească în marasmul alterării odată cu implantarea pe solul etosului românesc a unei ideologii hibride și necompatibile cu „spațiul mioritic” autentic. Simțul comun sănătos al românului a fost supus de aproape cinci decenii unei cumplite încercări și nu e sigur că ofensiva acelei concepții artificiale și nocive transpusă în praxisul social a fost oprită. Bunăoară, ca să oferim doar un aspect, agricultura noastră era la pămînt dar se stăruia cu o încăpăținare paranoică „lămurirea” unui întreg popor cu

privire la „superioritatea agriculturii socialiste”.

Încercarea, pentru că nu este decît o încercare încă, de a reveni la bunul simț, pare a fi destul de fragilă. Se constată, nu fără amărăciune în suflet, că mulți dintre semenii noștri au rămas dincoace de acel viguros simț al realității sau sint cel mult în marginea lui. Această stare poate fi demonstrată de o mulțime de lucruri. Mai întii de lipsa de maturitate politică în aprecierea unor situații reale, de acordarea de eredit moral unor orientări extremiste și unor false personalități, de fapt aceiași impostori comuniști sau de altă factură vetustă, prinși ca niște gretoase lipitori de acea parte încă sănătoasă a organismului social. Mai asistăm, totodată, la proliferarea tendinței de-a ne frustra reciproc de bruma de agonisală prin impunerea neașteptată și nerușinată a unor prețuri aberante sub masca „legilor economiei de piață” atît de răstălmăcite, prin aprecierea după ureche sau neaprecierea falselor valori.

Efortul de a ne menține în albia bunului simț sau de-al depăși pare a fi tot mai scăzut. Și atunci se impune o întrebare: cine ne împiedică să ne dezmeticim și să ne redobîndim înțelepciunea noastră românească viguroasă?

George LIMBEANU

Aflăm de la Poliție

■ În 7 octombrie 1991 la ora 9,30, **Birlea Cornelia** de 25 de ani, din Zlatna, satul Peneș nr. 82, județul Alba, fără ocupație, a pătruns fără drept în incinta Spitalului de copii de unde a reușit să sustragă 400 de lei și o cămașă de blugi. A fost prinsă și cercetată conform procedurii speciale.

■ S-a început urmărirea penală împotriva lui **Buțaru Constantin** și **Sandu Nicolae** angajați la Unitatea COMPA S.A. Sibiu care au sustras din incinta Depozitului central 8 bucăți de tablă galvanizată în valoare de 5 633 lei.

■ Pe baza cercetărilor efectuate de către Poliție a fost identificat și prins autorul unui furt din locuință de unde s-au furat bunuri în valoare de peste 20 000 lei. Acesta nu este altul decît **Sabău Liviu Ștefan**, de 14 ani, domiciliat în comuna Jidvei, satul Bărcăciu, județul Alba. Greu de crezut că un copil a reușit să facă acest lucru.

■ În urma verificării unor sesizări a fost depistat numitul **Brinde Alexandru**, de 51 de ani, din Mediaș, str. Baznei nr. 5, pensionar, taximetrist autorizat, care cumpăra țigări Carpați fără filtru din București și apoi le vindea în Mediaș cu 17 lei pachetul. În urma percheziției la domiciliul acestuia au fost găsite și ridicate în vederea confiscării 4 500 pachete țigări Carpați în valoare de 31 500 lei. Cel în cauză a fost sancționat conform Legii nr. 12 cu amendă în valoare de 30 000 lei.

■ În ziua de 7 octombrie, la ora 22,00 în Poiana Sibiu-

lui, pietonul **Oprean Nicolae**, de 59 de ani, cioban, în stare de ebrietate, a fost acroșat de ARO-ul 4-CJ-5014 condus de **Vonica Marin**, în vîrstă de 22 de ani, de asemenea cioban în Poiana Sibiuului.

■ Numitul **Băcilă Niță** din Șura Mare nr. 635 a fost depistat conducînd tractorul cu nr. 4-SB-9274 în stare de ebrietate. I s-au recoltat probe biologice urmînd a i se stabili alcoolemia și să se ia măsurile care se impun.

■ În urma acțiunilor întreprinse de organele de Poliție au fost identificați mai mulți autori de infracțiuni: **Credulescu Petre**, 40 de ani, din Vulcan, județul Hunedoara, autorul mai multor furturi din locuințe comise pe raza municipiului Sibiu; **Costache Marcela**, 33 de ani, din Copșa Mică, reținută pentru furturi din buzunare; **Grancea Dumitru**, 32 de ani, din Sibiu, str. D.D. Roșca nr. 114, pentru înșelăciuni în paguba avutului personal. În toate aceste cazuri se efectuează cercetări.

■ În ziua de 10 octombrie 1991 au fost depistați minorii: **Dumitru Constantin Dănuț**, de 14 ani, din Cîsnădie, str. Lungă nr. 43, **Pleșa Flavius**, 16 ani, din Cîsnădie, str. Fundătura Văii și **Dumitru Costică**, de 13 ani, str. Muncitorului nr. 46, care au spart mai multe cutii poștale din Sibiu sustrăgînd plicuri cu expeditorul din străinătate, căuțînd în ele, probabil, valori.

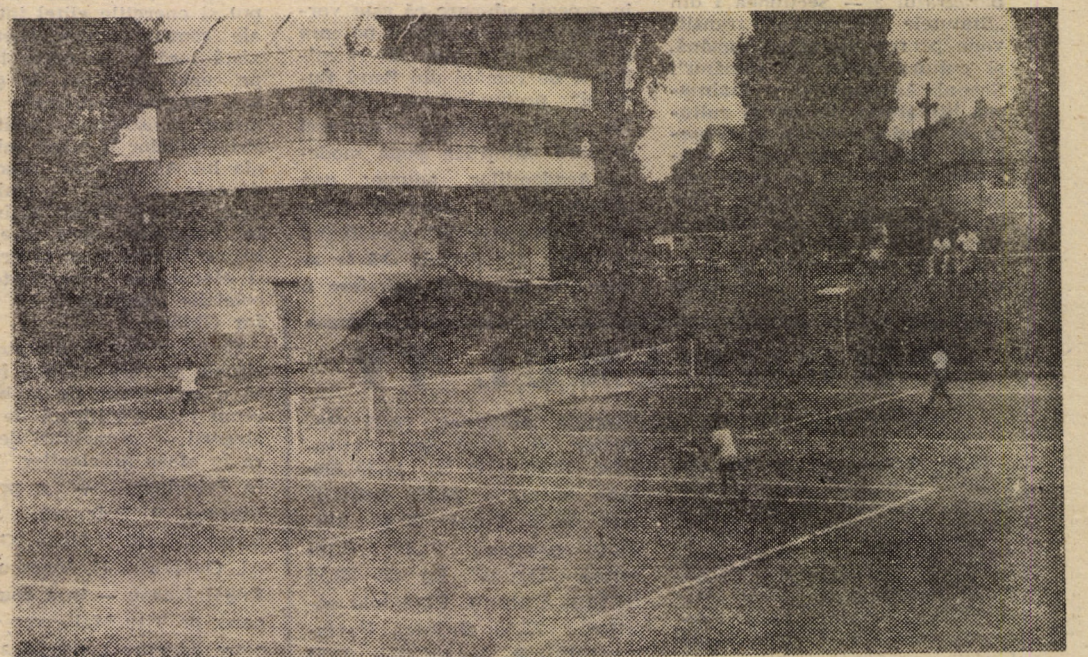
■ Poliția municipiului Mediaș a depistat un grup de minori: **Kati Gheorghe**, 12

ani, Mediaș, str. Dr. Petru Groza nr. 4, **Dobrin Sorin Sebastian**, 12 ani, str. Nucului nr. 16, **Elki Ciprian**, 12 ani, str. Tineretului nr. 5, toți elevi la Școala Generală Nr. 5 din Mediaș, autori ai unui furt cu chei potrivite dintr-o locuință de unde au sustras bunuri în valoare de peste 10 000 lei.

■ În ziua de 13 octombrie 1991, ora 21,00, în comuna Axente Sever, numitul **Bușanu Ștefan**, 28 ani, aflat în stare de ebrietate s-a dezechilibrat și a fost accidentat grav de autobuzul 31-SB-644, proprietatea S.C. SOMETRA S.A. Copșa Mică, condus de **Vișa Chirion**, 55 ani. Victima a fost internată în spital cu diagnosticul: traumatism cranio-cerebral acut și fractură a mandibulei stîngi.

A consemnat

Dan Ioan BOGDAN

Iubitorii tenisului de cîmp mai pot face o partidă de tenis înainte de venirea timpului ploios, pe terenurile bazei sportive „Libertatea”. Foto: Iulian PREDA

INCENDIU

În seara zilei de 14 octombrie 1991 la ora 21,30 la Baza furajeră de la Ferma 3 Olbac aparținînd de S.C. „Aurora” S.A. Agnita s-a produs un incendiu în urma căruia

a ars un finar care avea o valoare aproximativă de peste 500 000 lei. Se fac cercetări pentru a afla care este cauza incendiului. Vom reveni cu amănunte. D.I.B.

Mica publicitate

PIERDERI

● Pierdut legitimație de serviciu, eliberată de: „Flamura Roșie” Sibiu, pe numele Ruja Ioan. O declar nulă. (5124)

● Pierdut legitimație de serviciu, eliberată de Intreprinderea „Libertatea”, pe numele Zidariu E. O declar nulă. (5123)

VINZARI

● Vind „Din gândirea economică a președintelui României — Nicolae Ceaușescu” și Dicționar politic. Telefon 3 58 06. (5113)

INCHIRIERI

● Caut pentru închiriat spațiu comercial. Tel. 924/2 95 31. (5112)

SCHIMB DE LOCUINȚĂ

● Schimb apartament proprietate personală, două camere cu apartament 3—4 camere. Ofer 400—500 000 lei. Telefon 2 95 31. (5122)

DIVERSE

FUNDAȚIA PENTRU TINERET SIBIU invită pe toți cei interesați (economisti, ingineri, informaticieni, juriști ș.a.m.d.) pentru constituirea unei echipe ce-și propune acordarea de asistență tehnică la înființarea și conducerea societăților comerciale, activități de marketing și asistență juridică.

Cei interesați sint așteptați astăzi, 17 octombrie 1991, ora 15,30 la Casa de Cultură a Tineretului Sibiu, camera 15 cu propuneri de tematică concrete și alte colaborări.

● **STAR SIB** — vă invită la Istanbul. Plecări — 19 și 26 octombrie 1991. Telefon: 1 49 44 și 4 42 51. (5110)

● Transport una-două persoane în Germania. Plecarea pe data de 18 octombrie 1991. Informații la telefon 4 09 16. (5125)

Privatizarea nu se face cu bani murdari (II)

— interviu cu dl. col. ing. în rezervă, VASILE REPEDE —

— Ce părere aveți despre reforma Roman?

— Reforma a fost făcută cu picioarele în sus: s-a început cu liberalizarea prețurilor. Trebuia să se facă treptat, fără nici un fel de ordine date. Atunci liberalizarea s-ar fi făcut automat, când economia de piață și-ar fi reglat singură prețurile, în funcție de cerere și ofertă. Nu mai era nevoie de intervenția guvernului. Cu singura condiție: privatizarea să fie loială. Varianta Roman a dus la crucificarea poporului în ideea trecerii la economia de piață. De aceea toți se tem să intre în noul guvern, în groapa de gunoi a actualei economii.

— Și ce variantă se opune acesteia?

— Soluția este trecerea la privatizarea rapidă. Este pentru prima oară în istorie când se înregistrează această cale de trecere de la socialism la economia de piață. Mulți s-au încurcat în propriile ite. Una e să

cirpești itele prin naționalizare, prin trecerea la capitalul de stat, prin vânzare. Totul trebuie dat acum înapoi proprietarilor. Aceasta e deosebirea fundamentală la noi. Sistemul vânzării de două ori e o mare greșală. Nici vecinii noștri, rușii, n-au cale de ieșire decât tot prin marea privatizare, altfel se vor îngloda și își vor sacrifica poporul pe timp îndelungat.

— Statului ce rol îi revine în problema privatizării?

— Statul are ca scop crearea condițiilor optime, pe când economia o fac cetățenii statului. Cine spune că statul trebuie să facă producție, gândește comunist. Intreprinderile de stat există, avind în vedere alți factori (tehnica de apărare, menținerea unor ramuri absolut necesare).

— Ce credeți că se va întâmpla după alegeri?

— Dacă privatizarea bate pasul pe loc, cel mai important lucru este să fie urnită după a-

legeri. Institutul de Cercetări a ajuns la concluzia că singura cale e cea a privatizării rapide, radicale și noul guvern pe acest drum trebuie să meargă.

— Față de celelalte țări care au avut o structură apropiată de a noastră, care e situația proprietății particulare în România?

— Înainte de război au fost țări dezvoltate la același nivel cu România. Acum ne-au luat-o cu trei pînă la zece procente înainte, ceea ce dovedește că sistemul lor economic e mai bun. Chiar și după privatizare, proprietatea noastră rămîne inferioară datorită pierderilor sistemului vechi. Spania, Turcia, Grecia au proprietate particulară mult superioară românilor. E vorba de medie, căci și printre ei sînt oameni săraci.

(va urma)

Gabriela BALAN

ASTRA SAU ACADEMIA ROMÂNĂ? (III)

Discursul incendiar rostit de Simion Bărnuțiu în Catedrala din Blaj la 2/14 mai 1848 semnală printre importanțele revendicării politice, economice, sociale și necesitatea construirii și participării „la cultura națională cu puteri unite”, singura capabilă să dea „măsura fericii și securității lui”.

PROGRAMUL ACADEMIC AL ASTREI

Încercările repetate de „a lega pe toată românimea într-un corp literar” inclusiv o „societate literară” sau „academie” structurată după principii moderne își găsesc împlinirea în paragraful 2 — Secțiunea I din „Statutele Asociației transilvane pentru literatura română, și cultura poporului român”: Scopul Asociației e înaintarea literaturii române și cultura poporului român în deosebitele ramuri prin studiu, elaborarea și edarea de opuri prin premii și stipendii pentru diferitele specialități de științe și arte și alte asemenea”.

Enunțul programatic de activism cultural „în deosebitele

ramuri” indică clar, fără nici un echivoc, intenția corifeilor ASTREI de a pune bazele unei strategii și tactici culturale de anvergură.

Iată și cuvintele eminentului canonic Timotei Cipariu care a făcut să vibreze inima asistenței în ziua de 23 oct./4 noiembrie 1861: „Un reazim naționalității române se împlință astăzi (...) o tină ră plantă ce astăzi (ASTRA — n.n.) se împlință în a doua noastră patrie (...) să ajungă cît mai curînd la statura normală, în care să înverzească, să înflorească și fructe înainte să aducă de bun și dulce gust tuturor românilor, fructe de cultură și propășire în toate ramurile științei, artei și civilizației”. La a doua adunare generală a „Asociației”, ținută la Brașov între 28—30 iulie 1862, marele filolog de la Blaj referindu-se la necesitatea elaborării unui Dicționar al limbii române, preciza: „Societatea noastră nu numai poate cuteza să se apuce de a-tare lucru, ci are chiar și datoria. Din parte-mi nu voi susține concursul după puterile mele și sint convins, că toți frații noștri, ori de care parte a munților vor să fie, cu bucurie vor alerga la formarea unui edificiu glorios național”.

Gavril Munteanu, primul director al liceului de renume „A. Șaguna” din Brașov arăta în aceeași adunare că este vorba de „stabilirea limbii pe care o vorbesc mai bine de 10 milioane de români din Estul Europei”, propunînd ca „Asociației” să înființeze imediat trei secțiuni științifice după modelul Academiei, anume: una „filologică”, una „istorică” și una „fizico-naturală”, specificînd că prima are datoria „să se apuce cît mai fără întîrziere a

concepe un Dicționar român, după analogia dicționarelor scrise și tipărite de Academii docte ale altor națiuni”.

Intemeierea la Brașov a celor trei secții: filologică — președinte, Timotei Cipariu istorică — președinte, George Barițiu; științe naturale — președinte, dr. Paul Vasici — reprezentă gestul concret de organizare a vieții culturale-științifice în Transilvania, implicit Principatele Unite. Din păcate, lucrările treneză, astfel că la a patra adunare generală a „Asociației” organizată la Hateg, în zilele de 20 și 21 iulie 1864 se fac noi propuneri privitoare la cele trei secțiuni științifice: cea filologică să se constituie la Blaj sub îndrumarea vicepreședintelui „Asociației” — T. Cipariu, cea istorică să activeze la Brașov sub îndrumarea lui G. Munteanu iar cea de științe naturale la Sibiu, „sub președintele E.S. d-lui episcop Andreu baron de Șaguna”.

Dacă Diploma din 8/20 octombrie 1860, semnată de împăratul Franz Joseph I avea să trezească la o nouă viață politică naționalitățile din imperiu prin abolirea absolutismului instaurat după 1848 și inaugurarea „erei constituționale” de nuanță liberală, evenimentele politice din deceniul șapte al secolului trecut se anunțau de rău augur. Politică avea să absoarbă timpul și energiile elitei intelectuale române transilvane. Există însă și un reper luminos pe cerul întunecat de șovinismul maghiar în preajma dualismului: consolidarea politică a Principatelor Române sub domnia lui Al. I. Cuza: „Bucureștii devenia în mod tot mai pregnant centrul firesc al întregului românism, spre care, încetul cu încetul avea să graviteze și elementele conștiente din celelalte provincii”. (Onisifor Ghibu).

Conlucrarea și unitatea spirituală pe care ASTRA înțelege să o promoveze de la bun început este certificată de gestul alegerii — ca membri de onoare în afara ardelenilor plecați în Principate — a prințului Bibescu, P. Poienaru, Scarlat Rosetti, frații Scriban, G. Sion, Al. Odobescu, N. Ionescu și M. Kogălniceanu — în a doua adunare; pe Titu Maiorescu în a patra adunare generală a „Asociației”.

Dorin GOGALEA

DEPARTE DE CONCORDIE

Moscova — Sosiți cu avioane diferite, liderii celor două republici, F. Tudjman (Croatia) și S. Milosevici (Serbia), au fost primiți separat de președintele Gorbaciov, cu un optimism prudent, încercînd să reușească acolo unde alții au eșuat, pentru a-și menține prestigiul personalității sale marcante. Cu competența sa de a interveni cu calm și moderație, laureatul Premiului Nobel pentru pace, a căutat să curme absurdul război fratricid. La sosirea la Kremlin, Slobodan Milosevici, a afirmat: „Serbia și Rusia au fost aliate și datorită unor elemente comune: alfabetul chirilic, credința ortodoxă, panslavismul”. Nimeni nu se aștepta la miracole, dar prima zi a convorbirilor s-a încheiat cu un succes — a fost semnat un memorandum-apel pentru sprijinul tinerii. În decurs de o lună a conferinței de pace și a fost acceptată o clauză privind încetarea imediată a focului. Dacă cei doi lideri ai republicilor care se înfruntă prin război, vor refuza să se întâlnească în capitala sovietică, o vor putea face curînd la Haga, unde în afară de S. Mesici (președintele Iugoslaviei), vor fi prezenți conducătorii celor 6 republici.

La Bonn, trimisul special al O.N.U., Cyrus Vance s-a întâlnit marți cu șeful diplomației germane, D. Genscher, care a elogiat rolul lui Gorbaciov.

Alt tip de negocieri au început, tot marți, la Sarajevo, între generalul Veliko Kadievici (ministru apărării) și Alija Izet-

begovici (președintele Republicii Bosnia-Herțegovina), pentru evitarea creerii unor forțe paramilitare croate sau bosniene, după anunțarea de către parlamentul din Bosnia-Herțegovina, a unui memorandum pentru suveranitate. Această republică este locuită în proporție de 44 la sută de musulmani, 31 la sută de sîrbi și 17 la sută de croați. Ziarul „Borba (15 oct. a.c.) din Belgrad scrie că aeolo cel puțin 300 000 de persoane, detin arme de foc. Se conturează astfel un nou front.

Nici după 4 zile, convoiul de 50 de camioane cu ajutoare umanitare, n-a reușit să pătrundă în orașul Vukovar, rămînînd la cîțiva kilometri în orașul Vinkovici.

GUVERNUL INDIAN REFUZA SĂ TRATEZE CU RĂPITORII DEMNITARULUI ROMÂN

New Delhi — Ramaswami Venkataraman (președintele Indiei) i-a comunicat ambasadorului nostru, Nelu Ionescu că, cercetările poliției continuă, dar nu se va ceda șantajului terorist. Găsirea celor două mașini ale teroristilor n-au adus nici un indiciu asupra locului de s-ar afla ostatecul. La cererea ambasadei române, doamna Ecaterina Radu, a amînat cu o zi intrarea în greva foamei, împreună cu familia. Guvernul indian s-a adresat pentru cooperare, în cazul ostatecului Liviu Radu, la 4 state europene (Marea Britanie, Germania, Olanda, Elveția), pe teritoriul cărora își are sediile, Federația Internațională Sikh. Autorii răpirii persistă în eliberarea din detenție a celor 3 militanți sikh, condamnați la moarte în India. Se presupune că la București, Federația Studenților Sikh, n-a fost străină de atentatul eșuat, asupra ambasadorului indian, din august.

Rubrică de Emil PORIME

PROGRAMUL TV

JOI, 17 OCT. 1991

10,00 Actualități • Meteo.
10,20 Calendarul zilei. 10,30 Super Channel • Worldnet
12,40 Ora de muzică.
13,30 Oameni de lingă noi.
14,00 Actualități • Meteo.
14,20 Jazz-magazin. 14,50 Audio-vizual studio. 15,20 Pre-universitară 16,00 Telescoală. Cursuri de limbi străine 16,30 Tele-discul muzicii populare. 17,00 Știri. 17,05. Forum. 17,35

Virtele peliculei. 18,35 Reporter '91. 19,00 Serial științific. 19,25 TIB '91 19,35 Desene animate. 20,00 Actualități. 20,35 Sport. 20,45 Studioul economic. 21,10 Film serial: „Dallas”. Ep. 66. 22,15 În fața națiunii. Partidele politice. 23,00 Cronica Parlamentului • Actualități. 23,35 Stadion. 0,00 Recomandări din program.

SPORT... SPORT...

Aseară în cadrul preliminariilor Campionatului european de fotbal, reprezentativa României a întrecut naționala Scoției cu scorul de 1—0 (0—0). După o dăruire exemplară a componentilor formației noastre de fotbal, reprezentativa României păstrează în continuare șanse pentru a participa la turneul final din Suedia. Unicul gol al partidei a fost marcat de Hagi din lovitură de la 11 metri.

Redactor șef: TRAIAN SUCIU